

**Kandidatės į Vytauto Didžiojo universiteto
Žemės ūkio akademijos kanclerius
prof. dr. Aušros Blinstrubienės programos koncepcija**

Vytauto Didžiojo universiteto Žemės ūkio akademija (toliau – Akademija) vykdo ir koordinuoja šalies ir tarptautiniu lygiu konkurencingas bioekonomikos, žemės ūkio mokslų ir kitų su žemės ūkiu bei kaimo plėtra glaudžiai susijusių mokslo krypčių studijas, įskaitant technologines ir inžinerines studijas, ir tyrimus, eksperimentinės, socialinės, kultūrinės plėtros darbus, teikia kvalifikacijos tobulinimo, ekspertines, konsultavimo, mokslo komercinimo ir technologijų perdavimo paslaugas, leidžia akademinę ir kitą literatūrą.

Keliu savo kandidatūrą kanclerio pareigoms, tikint, kad mano kompetencijos bei sukaupta patirtis studijų ir mokslo vadyboje, ekspertinėje veikloje, bendradarbiavime su verslo ir socialiniais partneriais leis atsakingai dirbti Akademijos labui. Esu pasirengusi tęsti pradėtus darbus ir imtis iniciatyvos stiprinti Akademijos lyderystę šalyje, plėsti jos tarptautinį pripažinimą ir skatinti bendruomenės įsitraukimą į kryptingą, rezultatais grįstą veiklą.

Tikiu, kad mano akademinė ir vadybinė patirtis leido išsamiai pažinti Akademią ir Universitetą. Esu ėjusi įvairias administracines pareigas: dirbau prodekane, atsakinga už mokslą ir plėtrą, vėliau buvau fakulteto dekanė, o pastaruoju metu – kanclerės pavaduotoja. Taip pat teko dirbti įvairiose akademinėse pareigose – nuo mokslo darbuotojos iki vyresniosios mokslo darbuotojos, nuo asistentės iki profesorės. Taip pat buvau Akademijos tarybos pirmininkė, šiuo metu esu šios Tarybos narė, Universiteto Senato valdybos ir Studijų komiteto narė, Agronomijos fakulteto tarybos narė, Agronomijos mokslo krypties doktorantūros komiteto pirmininkė ir įvairių darbo grupių narė. Aktyviai dalyvauju įvairių asociacijų, organizacijų ir institucijų veiklose. Ši įvairiapusė patirtis ir nuolatinis bendravimas su studentais, dėstytojais, mokslo darbuotojais, taip pat administracijos ir neakademinio personalo atstovais padėjo geriau suprasti Universiteto struktūrą ir veiklos principus.

Sukaupusi patirtį ir žinias apie Universiteto valdymą bei Lietuvos švietimo ir mokslo politiką, besidomėdama tarptautinės mokslo ir studijų plėtros tendencijomis, suprantu, kad Akademijos pasiekimus, matomumą ir pripažinimą kuria bendruomenės nariai. Jų kūrybingumas, motyvacija, kompetencija, lojalumas ir atsakomybė ne tik kuria ir stiprina akademinę bendruomenę, bet ir leidžia drąsiai žvelgti į ateitį, aktyviai ieškoti ir atrasti naujas galimybes bei įveikti kylančius iššūkius.

Remdamasi išsamia Universiteto situacijos ir strateginio plano analize, atsižvelgdama į svarbiausius išorės veiksnius ir aukštojo mokslo raidos tendencijas, siekiu įkvėpti, vienyti Akademijos bendruomenę ir sukurti tvarias materialines bei organizacines sąlygas tęstiniam jos augimui ir vystymuisi. Vadovaudamasi Akademijos vertybėmis, esamos situacijos išvalgomis ir strateginiais plėtros tikslais, išskiriu pagrindines programinės veiklos nuostatas, kurios apibrėžia mano veiklos kryptį ir siekiamybes:

- tęstinis studijų ir mokslo kokybės stiprinimas bei inovacijų diegimas, mokslo paslaugų prieinamumo ir atvirumo plėtojimas, aktyvus tarptautiškumo skatinimas ir nuoseklus bendruomenės narių bendrųjų ir specialiųjų kompetencijų ugdymas;
- akademinio sąžiningumo principų puoselėjimas ir stiprinimas bei pilietinės atsakomybės ugdymas visose bendruomenės veiklos srityse.

Šios nuostatos atspindi įsipareigojimą stiprinti studijų ir mokslo kokybę, telkti bendruomenę bei kurti ilgalaikę vertę studijų, mokslo ir bendruomenės įtraukties bei socialinės atsakomybės srityse.

Studijų kokybės gerinimas ir užtikrinimas

Studijų kokybė – neatsiejamas mokslo ir studijų institucijos tvarumo, patrauklumo ir tarptautiškumo pagrindas. Demografiniai iššūkiai tampa vis aktualesni tiek nacionaliniu, tiek regioniniu lygmeniu, auganti konkurencija, darbo rinkos struktūros pokyčiai ir dirbtinio intelekto plėtra universitetams kelia būtinybę ne tik išlaikyti aukštus studijų kokybės standartus, bet ir nuolat diegti pažangius būdus, studijoms padedančius išlikti aktualiomis, lanksčiomis ir prieinamomis.

Šiandien kokybiškos studijos – kur kas daugiau nei formalūs standartai. Tai nuolatinis siekis kurti mokymosi aplinką, kurioje dera individualūs poreikiai, tarpdiscipliniškumas, naujausi mokslo laimėjimai ir bendradarbiavimas su visuomene.

Studijų kokybės stiprinimas neatsiejamas nuo tvarios pusiausvyros tarp studijų ir mokslo veiklų. Aukštos kokybės moksliniai tyrimai glaudžiai susiję su studijomis – būtent jos formuoja būsimų tyrėjų kompetencijas ir ugdo socialiai atsakingus specialistus. Todėl svarbu nuosekliai stiprinti studijų turinį, jų prieinamumą ir atitikimą šiuolaikinės visuomenės ir darbo rinkos poreikiams.

Studijų programų aktualumas ir kokybė tiesiogiai priklauso nuo gebėjimo atnaujinti jų turinį, taikyti pažangius mokymo metodus bei integruoti naujausias technologines priemones. Tarp jų – ir dirbtinio intelekto sprendimai, kurie gali prisidėti prie individualizuoto mokymosi, gilinti

žinių įsisavinimą bei skatinti aukštesnio lygio gebėjimų – kritinio mąstymo, kūrybiškumo, analitinio vertinimo – ugdymą.

Vienas svarbiausių studijų kokybės aspektų – jų prieinamumas visoms žmonių grupėms. Būtina užtikrinti, kad tiek regionų jaunimas, tiek socialiai jautresnių grupių atstovai turėtų realias galimybes studijuoti. Būtina siekti kurti aplinką, kurioje kiekvienas motyvuotas asmuo, nepriklausomai nuo socialinės ar geografinės padėties, galėtų siekti išsilavinimo saugioje akademinėje erdvėje. Aukštojo mokslo paskirtis – ne tik perduoti žinias, bet ir formuoti atsakingus, empatiškus, kritiškai mąstančius bei kvalifikuotus specialistus, kurie gebėtų veikti sudėtingoje, greitai kintančioje socialinėje ir profesinėje aplinkoje. Todėl studijų kokybės stiprinimas negali būti suprantamas kaip uždaras administracinis procesas, tai – visos akademinės bendruomenės kolektyvinė atsakomybė, apimanti studentus, dėstytojus, tyrėjus, socialinius partnerius ir darbdavius.

Ateities universitetas turi būti ne tik žinių, bet ir kokybiško, visapusiško, socialiai prasmingo mokymosi erdvė, kurioje remiamasi nuoseklia, duomenimis grįsta analize, į studentus orientuotais sprendimais, nuolatinio grįžtamuoju ryšiu ir gebėjimu lanksčiai atliepti vidinius ir išorinius iššūkius.

Tikslingam šiuolaikiškų, lanksčių ir vertę kuriančių studijų kokybės užtikrinimui ir tobulinimui būtini kompleksiniai veiksmai – nuo studijų turinio atnaujinimo, mokymo metodų modernizavimo ir tarptautiškumo plėtros iki studentų įsitraukimo, socialinės atsakomybės ir technologinių sprendimų taikymo.

Ketamos priemonės studijų kokybės gerinimui ir užtikrinimui:

1. Studijų turinio ir struktūros tobulinimas:

- nuolat atnaujinti studijų programas, remiantis darbo rinkos tendencijomis, mokslo pažanga, verslo ir socialinių partnerių bei studentų lūkesčiais;
- pagal poreikį plačiau struktūruoti studijų programas, siūlant pasirinkti specializacijas;
- pagal poreikį skatinti tarpdisciplininių, tarpkryptinių, jungtinių ir dvigubo laipsnio studijų programų kūrimą, bendradarbiaujant su kitais universitetais Lietuvoje ir užsienyje.

2. Inovatyvių mokymo(si) metodų diegimas:

- tobulinti studijų turinį ir dėstymo formas, pasitelkiant šiuolaikinius mokymo metodus;
- integruoti dirbtinį intelektą ir kitas pažangias technologijas į mokymą(si), kartu ugdant kritinį mąstymą ir informacijos vertinimo įgūdžius;
- skatinti modernizuoti studentų vertinimo sistemą, kad ji atspindėtų ne tik akademines žinias, bet ir realiame gyvenime reikalingas kompetencijas: gebėjimą dirbti komandoje, problemų sprendimą, žinių taikymą praktikoje ir kt.

3. Studentų ir kitų tikslinių grupių įtrauktis:

- skatinti studentus rinktis įvairesnius studijų dalykus iš kitų studijų programų, gretutines studijas bei kalbų mokymą;
- plėtoti mokymosi visą gyvenimą galimybes įvairioms tikslinėms grupėms.

4. Akademinės bendruomenės stiprinimas:

- į studijų procesą įtraukti daugiau jaunųjų mokslininkų, doktorantų ir praktikų iš verslo;
- organizuoti bendras diskusijas tarp dėstytojų, verslo ir socialinių partnerių apie studijų turinį, reikalingas kompetencijas ir profesinius lūkesčius.

5. Tarptautiškumo stiprinimas:

- plėsti Erasmus+ ir dvišalių mainų programų prieinamumą, skatinti studentų ir dėstytojų mobilumą;
- aktyviau dalyvauti Europos universitetų iniciatyvose (pvz., „Transform4Europe“), įtraukiant bendruomenę į bendrų programų, modulių, praktikų kūrimą.

6. Ryšys su darbo rinka ir praktika:

- užtikrinti studentų sąlyčio su realiu sektoriumi didinimą: susitikimai su įmonių atstovais, praktikos atlikimas, projektinė veikla;
- skatinti antreprenerybę, studentus įtraukiant į realius verslo procesus, nacionalinius bei tarptautinius projektus.

7. Socialinė įtrauktis ir finansinė parama:

- užtikrinti studijų prieinamumą socialiai pažeidžiamoms grupėms ir regionų jaunimui, įgyvendinant „sąžiningo starto“ principą;
- plėtoti finansinės paramos modelius gabiems studentams ir tiems, kuriems studijų metu reikalinga finansinė parama.

Mokslinės veiklos ir paslaugų plėtojimas

Moksliniai tyrimai, eksperimentinė plėtra, taikomieji tyrimai, inovacinė veikla, mokslinės publikacijos, patentai, sukurtų žinių perdavimas visuomenei ir verslui, mokslinių konferencijų, seminarų, lauko dienų organizavimas – visa tai yra akademinės bendruomenės mokslinės veiklos pagrindas ir studijų, grįstų mokslu, dalis.

Mokslinės veiklos plėtrai Universitete itin svarbus aiškus strateginis mokslo kryptingumas, orientuotas į tarpdisciplininius ir tarpkryptinius tyrimus, atliepiančius tiek nacionalinius prioritetus, tiek tarptautines tendencijas. Tvari finansavimo sistema, apimanti valstybinius, tarptautinius ir privačius šaltinius, leidžia užtikrinti tyrimų tęstinumą, konkurencingumą bei mokslinių idėjų įgyvendinimą.

Mokslo gyvybingumą palaiko žmonės – atsidavę, smalsūs, bendradarbiaujantys. Būtent akademinė bendruomenė, veikianti tarptautiniuose tinkluose, dalyvaujanti mokslinėse programose, žinias ir patirtį dalijanti konferencijose, kasdien prisideda prie to, kad Universitetas išliktų matomas ir reikšmingas ne tik nacionalinėje, bet ir pasaulinėje mokslo erdvėje. Šiuolaikinis mokslas remiasi ne vien idėjomis, bet ir aplinka, kurioje jos gimsta. Prieiga prie duomenų, pažangūs technologiniai sprendimai, tarpinstitucinė partnerystė ir pagarba akademinei laisvei sukuria sąlygas, kuriose tyrimai gali augti natūraliai – nuosekliai, tvariai, į ateitį žvelgiančiai.

Tyrimų kultūra tampa ypač gyva tada, kai į ją įtraukiami studentai. Jų dalyvavimas mokslinėje veikloje stiprina ne tik pačius tyrimus, bet ir studijų kokybę: ugdo savarankiškumą, plečia mąstymo ribas, formuoja atsakingus ir kūrybingus specialistus. Tokiu būdu mokslas tampa neatsiejama studijų dalimi – ne formalia, bet patirtine. Tačiau viskas prasideda nuo pasitikėjimo – tarp žmonių, institucijos ir visuomenės. Todėl akademinė etika, atvirumas, sąžiningumas nėra tik reikalavimai – tai esminės vertybės, kurios apibrėžia Universiteto kultūrą.

Šiandien Universitetas yra atviras – vyksta bendravimas su visuomene, reaguojama į jos klausimus, kviečiama bendradarbiauti. Atvira mokslo komunikacija, viešos paskaitos, jungtys su verslu ir viešuoju sektoriumi mokslui leidžia tapti kasdienės pažangos dalimi. Tokia veikla nėra šalutinė – ji yra brandžios veiklos esmė. Augantis, prasmingas mokslas – tai nuolatinis procesas: judantis, reaguojantis, tačiau neprarandantis krypties. Jis remiasi bendromis vertybėmis: kokybe, atvirumu, bendradarbiavimu, tvarumu ir pagarba žmogui. Tokios kryptys Universitetą įgalina tapti ne tik žinių kūrėju, bet ir kultūrine bei socialine atrama visuomenei.

Įveiklinant laboratorijose esančią infrastruktūrą, būtina intensyviau planuoti ir vykdyti tarpdisciplininius bei tarpkryptinius tyrimus su kitų institucijų mokslininkais ir verslo partneriais. Verta siekti, kad mokslo ir verslo bendradarbiavimas neapsiribotų tik tyrimų atlikimu, būnant tik bendrų projektų kūrėjais, o kurti sinergiją dalyvaujant komercializacijoje ir gaunant iš to finansinę naudą.

Siekdama užtikrinti tvarią, kryptingą ir tarptautiniu mastu pripažįstamą mokslinės veiklos plėtrą, akademinė bendruomenė turi ne tik stiprinti tyrimus savo pagrindinėse srityse, bet ir lanksčiai reaguoti į naujas mokslo, visuomenės bei ekonomikos keliamas užduotis. Šiandien mokslinė pažanga neatsiejama nuo gebėjimo matyti platesnį kontekstą, veikti strategiškai ir kartu atsakingai. Tvarus mokslinių tyrimų vystymas reikalauja suderinto požiūrio: nuo ilgalaikio planavimo ir kompetencijų stiprinimo iki tvarių partnerystės modelių kūrimo bei atviro žinių perdavimo. Tai įgalina ne tik sustiprinti mokslinės veiklos kokybę, bet ir jos ryšį su studijomis bei socialine aplinka, kurioje žinios įgyja prasmę. Svarbu siekti, kad mokslinė veikla būtų ne tik

vertinama pagal kiekybinius rodiklius, bet ir telkianti, bendruomeniška bei orientuota į ilgalaikę pridėtinę vertę visuomenei.

Ketinos priemonės mokslinės veiklos ir paslaugų skatinimui bei plėtrai:

1. Tobulinti strateginį mokslinių tyrimų planavimą:

- rengti konkrečias mokslo veiklos strategijas ir veiksmų planus;
- vystyti prioritetines tyrimų sritis, atliepančias visuomenės, ūkio bei tarptautinės mokslo bendruomenės poreikius.

2. Didinti mokslinės veiklos finansavimą ir efektyvumą:

- skatinti tyrėjus aktyviai teikti paraiškas nacionaliniams ir tarptautiniams projektams;
- užtikrinti administracinę pagalbą paraiškų rengimui ir projektų įgyvendinimui.

3. Skatinti akademinės bendruomenės kompetencijų augimą:

- sudaryti sąlygas dėstytojams, doktorantams ir tyrėjams dalyvauti tarptautiniuose moksliniuose renginiuose ir stažuotėse;
- įsteigti jaunųjų tyrėjų skatinimo ir mentorystės programas.

4. Modernizuoti tyrimų infrastruktūrą:

- investuoti į laboratorinę įrangą, skaitmeninius įrankius;
- užtikrinti prieigą prie tarptautinių duomenų bazių, publikacijų, tyrimų tinklų.

5. Plėtoti tarpinstitucinį ir tarptautinį bendradarbiavimą:

- inicijuoti ir plėsti partnerystes su mokslo ir studijų institucijomis, verslo įstaigomis;
- dalyvauti tarptautiniuose konsorciuose, mokslo tinkluose, bendruose tyrimų projektuose.

6. Skatinti mokslo ir studijų sąsajas:

- įtraukti studentus į mokslinę veiklą;
- ugdyti studentų tyrimo gebėjimus nuo ankstyvųjų studijų etapų.

7. Plėtoti mokslo sklaidą ir poveikį visuomenei:

- organizuoti mokslo populiarinimo renginius;
- kurti partnerystę su žiniasklaida ir vystyti mokslo komunikacijos kanalus.

Bendruomenės sąmoningumo stiprinimas

Akademinė bendruomenė – tai dinamiška socialinė struktūra, kurią vienija bendra veiklos erdvė – mokslas, studijos ir kūryba. Bendruomenės nariai ne tik kuria ir perteikia žinias, ugdo profesionalius specialistus, prisideda prie visuomenės pažangos, bet ir formuoja vertybines nuostatas, puoselėja akademinę etiką, ugdo kritinį mąstymą.

Šiuolaikinių iššūkių – nuo geopolitinių rizikų iki klimato kaitos, technologinių permainų ir darbo rinkos kaitos – Akademija negalės įveikti be stiprios, įsitraukusios ir bendradarbiaujančios

bendruomenės. Bendruomenės sutelktumas – ne tik emocinė aplinka, bet ir strateginė būtinybė, lemianti sėkmingą vidinių problemų sprendimą bei veiklos efektyvumą nuolat kintančiame pasaulyje.

Todėl drąsiai teigiu, kad įvairiapusė bendruomenės narių veiklų kokybė – studijų kokybės užtikrinimas ir gerinimas, mokslinių tyrimų ir paslaugų plėtotė – tiesiogiai priklauso nuo bendruomenės narių jausenos, įsitraukimo ir sąmoningumo. Tik bendra vizija, tarpusavio pagarba, atvira diskusija ir skaidrūs sprendimai lemia bendruomenės gerovę, todėl itin svarbu, kad kiekvienas bendruomenės narys – studentas, dėstytojas, mokslininkas, administracijos darbuotojas ar alumnas – gebėtų atsakingai siekti bendrų tikslų, jaustųsi motyvuojamas ir įvertinamas už pasiekimus.

Pokyčiai švietimo sistemoje ir vidinių struktūrų pertvarkos neišvengiamai daro poveikį bendruomenės narių tarpusavio santykiams – didėja įtampa ir biurokratinis krūvis. Tokiu metu dar labiau išryškėja bendruomenės stiprumo ir susitelkimo svarba.

Norint, kad bendruomenė iš tiesų veiktų koordinuotai ir darniai, būtina kryptingai skatinti jos narių profesinį tobulėjimą, gerinti vidinę komunikaciją, stiprinti organizacinę kultūrą ir tarpusavio pasitikėjimą. Tik taip galima užtikrinti ilgalaikę motyvaciją, įsitraukimą ir gebėjimą kartu įgyvendinti bendrus strateginius tikslus. Numatomos priemonės apima tiek valdymo tobulinimą, tiek socialinės gerovės didinimą, tiek bendruomenės kompetencijų ugdymą, kuriant įtraukią ir prasmės jausmo kupiną aplinką.

Ketinos priemonės bendruomenės sąmoningumui stiprinti:

1. Akademinio ir neakademinio personalo kvalifikacijų ir kompetencijų stiprinimas:

- skatinti dėstytojų, mokslininkų ir kitų darbuotojų kvalifikacijos tobulinimą stažuotėse, mokymuose, mentorystės programose;
- motyvuoti dėstytojų, mokslininkų ir kitų darbuotojų dalyvavimą tarptautiniuose akademiniuose tinkluose, mainų programose, projektų rengimo ir vykdymo komandose;
- ugdyti akademinio sąžiningumo kultūrą, sistemingai integruojant etikos, atsakomybės ir skaidrumo temas į dėstytojų, mokslininkų ir kitų darbuotojų profesinio tobulėjimo programas.

2. Studentų aktyvumo ir lyderystės skatinimas:

- palaikyti studentų iniciatyvas ir akademinį sąžiningumą;
- motyvuoti neformalųjį studentų ugdymą ir ugdymąsi, savanorystę ir kitas bendruomenines, pilietines, socialines veiklas;
- skatinti aktyvesnį studentų dalyvavimą valdyme nuo studijų programų komitetų iki fakultetų tarybų, Senato.

3. Komunikacijos ir pasitikėjimo stiprinimas:

- užtikrinti efektyvesnę vidinę komunikaciją tarp visų bendruomenės narių;
- plėtoti reguliarių grįžtamųjų ryšių ir kolegialias diskusijas;
- mažinti biurokratinę naštą akademiniam personalui, optimizuojant ataskaitų ir vertinimų procesus.

4. Bendruomeniškumo kultūros puoselėjimas:

- skatinti tęstinį alumnų įsitraukimą į akademinį gyvenimą, įsitraukiant ir prisidedant prie karjeros renginių, mentorystės, paramos studentų iniciatyvoms;
- plėtoti esamas tradicijas ir kurti naujas, organizuoti renginius, stiprinančius priklausymą akademiniai bendruomenei.

5. Infrastruktūros atnaujinimas:

- siekti plėtoti modernias darbo, poilsio ir kūrybinės erdves, kurios sudarytų palankias sąlygas produktyvumui, tarpdisciplininiam bendradarbiavimui ir gerovei.

Ši koncepcija pabrėžia, kad Akademijos tvarumas prasideda nuo atsakingos, įsitraukusios ir bendradarbiaujančios bendruomenės. Tik veikiant kartu galima pasiekti aukštą studijų ir mokslo kokybę, sukurti atvirą, inovatyvią ir socialiai atsakingą instituciją. Koncepcijoje įtvirtinti programiniai siekiai – tai ne tik kokybės gerinimas ar tarptautiškumo plėtra, bet ir vertybinis įsipareigojimas: puoselėti akademinį sąžiningumą, ugdyti pilietinę atsakomybę, stiprinti bendruomenės pasitikėjimą ir įgalinimą. Kviečiu visus bendruomenės narius atsakingai, kūrybiškai ir bendradarbiaujant prisidėti prie šių tikslų įgyvendinimo, juk itin svarbu, kad mes visi galėtume didžiuotis būdami Akademijos bendruomenės dalimi, aktyviai veiktume, kurtume, jaustumė poreikį ir turėtume galimybes visapusiškai tobulėti.

2025 10 03

Aušra Blinstrubienė